

Sygn. akt I CSK 31/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa O. S.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta m. W. i
Wojewodę (...)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7200,- (siedem tysięcy
dwieście) złotych z tytułu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda S. oraz apelację pozwanego Skarbu Państwa - Prezydenta m. W. i Wojewody (...) od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 czerwca 2014 r., mocą którego uwzględnione zostało powództwo w kwocie 4 130 549 złotych z ustawowymi odsetkami, w zakresie żądania odszkodowania dotyczącego działek ewidencyjnych o wskazanych numerach, położonych w W. przy ul. A. w pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone. Oddalenie apelacji nastąpiło ze względu na aprobowanie przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie Sądu Okręgowego i podzielenie wskazanych w nim ocen prawnych, zarówno co do podstaw roszczenia odszkodowawczego jak i jego wysokości.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie w zaskarżonym wyroku przepisów prawa materialnego, tj. art. 363 § 1 i 2 w związku z art. 361 § 2 k.c. oraz w związku z art. 156 § 1 i 2, a także z art. 158 § 2 i art. 160 § 2 k.p.a. oraz art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 7 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. W. (dalej jako „dekret warszawski”), przez ich niezastosowanie i przyznanie odszkodowania w kwocie zaniżonej w stosunku do rzeczywiście poniesionej szkody, a także z niewłaściwie przyjętej chwili ustalania odszkodowania jako chwili wydania wadliwej decyzji administracyjnej a nie decyzji ponownie rozpatrującej wnioszek tzw. dekretowy. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie uwzględnienie apelacji strony powodowej w całości; w każdym wypadku z orzeczeniem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Skarb Państwa Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o odmowę przyjęcia skargi, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, ze względu na brak spełnienia warunków prawnych określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem skarżący wnosząc o przyjęcie skargi winien wskazać i uzasadnić spełnienie przynajmniej jednej z czterech przesłanek: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w postaci pytania: „czy dla ustalenia wysokości odszkodowania za wydanie orzeczenia administracyjnego (decyzji), którego nieważność została stwierdzona z uwagi na rażące zastosowanie art. 7 dekretu warszawskiego, miarodajny jest stan nieruchomości z daty wydania takiego orzeczenia, skoro zgodne nie tylko z dyferencyjnym modelem ustalania odszkodowania, ale również z zasadami logiki i doświadczenia życiowego jedynym obiektywnym kryterium dla ustalania stanu nieruchomości oraz odpowiedniej wysokości odszkodowania jest moment, w którym na skutek „ponownego” rozpoznania wniosku dekretowego dochodzi do ustalenia w wyniku wydania kolejnej jednak, tym razem legalnej i ostatecznej decyzji administracyjnej, że w majątku pokrzywdzonego powstała rzeczywista szkoda?”

Skarżący przedstawił obszerne uzasadnienie wniosku, wypełniając tym samym obowiązek nałożony przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. Jednakże nie można podzielić przekonania powoda ani co do niejednorodności orzecznictwa odnośnie do sposobu ustalania wysokości szkody, ani co do istotności przedstawionego zagadnienia prawnego jako nowego i wymagającego wyrażenia stanowiska przez Sąd Najwyższy. Przede wszystkim dlatego, że zagadnienie prawne wywiedzione przez powoda zostało w orzecznictwie oraz w doktrynie obszernie omówione na gruncie art. 363 § 2 k.c. Wyrażane są różne poglądy, ale wynikają one głównie z charakteru uregulowania prawnego i konieczności dostosowania się sądu rozpoznającego konkretną sprawę do ustalonych okoliczności faktycznych i sprawiedliwego ich ocenienia z prawnego punktu widzenia. Podjęcie się

rozpoznania wniesionej skargi stanowiłoby jedynie poszerzenie liczby orzeczeń o kolejną sprawę rozstrzygniętą *ad casum*, nie wnosząc sobą nic dodatkowego dla rozwoju prawa w kwestii rozważenia przepisów o odpowiedzialności odszkodowawczej. Bogate argumenty na poparcie tej tezy przytoczone zostały w odpowiedzi na skargę, zwłaszcza poprzez analizę orzecznictwa. Nie można więc uznać za spełnienie przez skarżącego przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Publiczny charakter skargi kasacyjnej w razie jej przyjęcia nie zostałby osiągnięty. Dotyczy to również konkretnie przedstawionej sprawy, w której rozstrzygnięcie w zaskarżonym wyroku jest po myśli dominującego nurtu orzecznictwa, prawidłowo uzasadnionego. Skarga kasacyjna jest wyjątkowym środkiem zaskarżenia prawomocnego orzeczenia sądowego, więc muszą zachodzić szczególne okoliczności powodujące konieczność weryfikacji tego orzeczenia. W niniejszej sprawie nie ma takiej konieczności, a rozpoznawanie skargi kasacyjnej nie powinno stanowić sobą trzeciej instancji sądowej, wywołanej niezadowolaniem jednej ze stron lub stron z rozstrzygnięcia sporu.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.